

Det här verket har digitaliserats vid Göteborgs universitetsbibliotek.
Alla tryckta texter är OCR-tolkade till maskinläsbar text. Det betyder att du kan söka och kopiera texten från dokumentet. Vissa äldre dokument med dåligt tryck kan vara svåra att OCR-tolka korrekt vilket medför att den OCR-tolkade texten kan innehålla fel och därför bör man visuellt jämföra med verkets bilder för att avgöra vad som är riktigt.

This work has been digitized at Gothenburg University Library.
All printed texts have been OCR-processed and converted to machine readable text. This means that you can search and copy text from the document. Some early printed books are hard to OCR-process correctly and the text may contain errors, so one should always visually compare it with the images to determine what is correct.

ILLUSTRERAD TIDNING

IDUN

FÖR · KVINNAN · OCH · HEMMET.

HUFVUDREDAKTÖR OCH ANSV. UTGIFVARE: FRITHIOF HELLBERG.

SILFVERBRÖLLOPSFESTLIGHETERNA I STOCKHOLM.

TE DEUM I SLOTTSKYRKAN DEN 1 OKTOBER 1906. ORIGINALTECKNING FÖR IDUN AF GUNNAR WIDHOLM

SILFVERBRÖLLOPSDAGARNA.

VÅRT KRONPRINSPAR anlände i lördags till hufvudstaden från Karlsruhe och mottogs af ett rikt flaggsmückt Stockholm samt af stora människoskaror, som hjärtligt hälsade silfverbröllopparet, där det i strålande höstsol och under trupperkort färdades från Centralstationen till slottet.

På måndagens förmiddag hölls Te Deum i slottskapellet, hvarvid närvaro samtliga medlemmar af konungahuset, prinsessan Thyra af Danmark, hofffunktionärer, statsråden och andra högre ämbetsmän, stadsfullmäktiges ordförande, diplomatiska kåren, riksdagsmän m. fl. Vi meddela å föregående sida en bild af denna tacksägelsegudstjänst.

På aftenen samma dag ägde i drottningens matsal den stora gratulationscouren rum, hvarvid kronprinsparet, omgifvet af hertigparet af Skåne samt prinsarne Wilhelm och Erik mottog lyckönskningar med anledning af silfverbröllopet.

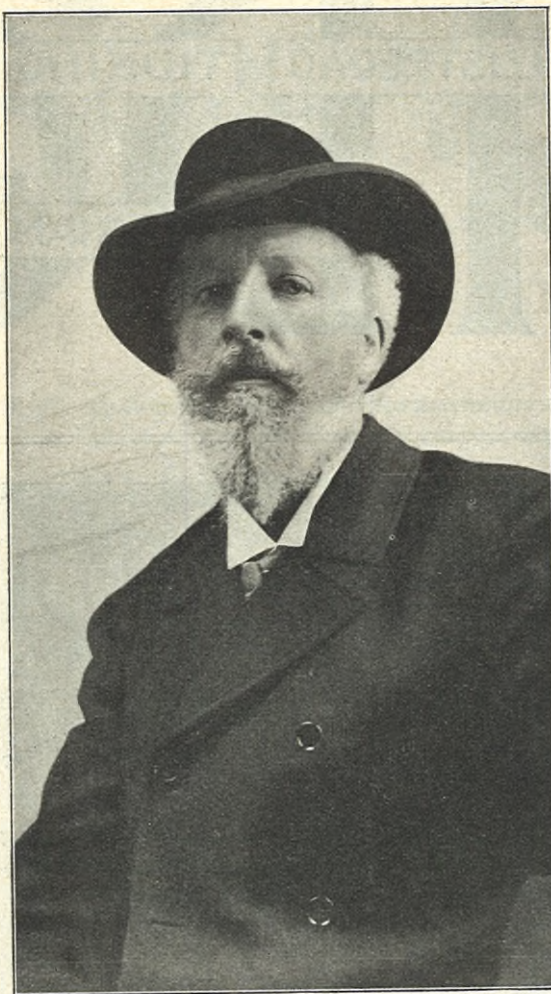
På tisdagen afslötos silfverbröllophögtidheterna med en festföreställning å operan, som naturligtvis ägde rum för fullsatt salong. Programmet upptog en konsertafdelning samt första akten ur "Lohengrin".

HOLGER DRACHMANN — SEXTIO ÅR.

HAN ÄR den vandrande trubaduren bland Nordens diktare — sångaren med den oroliga anden och det trotsiga vikingahumöret. Han är "Jen farende Svend", som, drifven af sitt rebelliska blod, dragit från land till land, med baretten på hjässan och lutan öfver axeln, en fribytare *hors de la loi* nästan i diktandets rike, stolt och öfverdådlig och slösande med sina sånger, såsom en sagans riddare slösar med guldmynt bland vägkanternas supplikanter. I ständig flykt bort från det hvardagsgrå och instängda har han gått på jakt efter det helgdagssoliga och det äfventyrsglada i lifvet, och när han mött det, har hans hjärtas dörr sprungit upp på vid gavel, och visor ha födts på hans läpp eller hans glädje har jublat i en käck fanfar, men han har därför icke blundat och förstummats, när omständigheterna ställt honom ansikte mot ansikte med lifvets allvar och när lifvets missljud skorrat i hans öra — han har icke endast besjungit tingen på tillvarons solsida. I likhet med Völund Smed har han nog äfven haft dagar, då Herbor-Alvilde, budbärarinnan från gladare länder, vikit från hans sida, och då han i stället för gyllene smycken till ögonfägnad för hans konstskicklighets beundrare smidit sköldar och stridsvapen, härdade i den allvarliga reflektionens ässa. Men strid för idéer har ändock knappast någonsin varit hans starka sida, och om han också varit med i ledet, när pennans män ställt upp sig till kamp och velat hafva ett ord med i debatten om samfundsproblemen, har han i alla fall tröttnat rätt snart och ofta deserterat efter en enda förpostfäktning. Han har mest bara sjungit för sångens egen skull och för att det roat honom att sjunga, och han har egentligen aldrig bestått sig med ett "litterärt program".

"Lad Sangerlandet være hvad det skal, jeg er den som jeg vil og ingen anden."

I Danmarks litteratur intager Holger Drachmanns produktion en särställning. I en litteratur, som mest bara bjuder på "Kleinkunst", genomarbetade och tekniskt fulländade alster, gifna med mycken finhet och klokhet, men sällan burna af ett tvingande patos, kunna hans böcker göra räkning på att tillerkännas

HOLGER DRACHMANN. ARNE ODD FOTO.

en plats för sig — man skulle kunna likna dem vid vildblommor, som förvillat sig in bland en trädgårdstappas drifnusuppdagna och välansade praktblommor. Och isynnerhet vid hans första uppträdande på 70 talet, innan ännu Georg Brandes öppnat slussarna och ledt in den flod af pulserande lif, som skulle komma att feja undan dimmorna, hvilka höllo på att lägga sig öfver det lilla landets kulturlif, framstod han nära nog som ett enfant terrible bland de akademiskt väleducerade gamla poesimarkarna. Han kom med ungdom och lifstrots, med artistiskt vårdslösa och obesvärade fasoner, och med honom följde en fläkt af hafsälta och vågbrus. Han bar sin hatt så som det behagade honom att bära den, men under de vida brättena tindrade ett par ögon af sol, hänförelse och målarglädje, och i det breda bröstet fanns ett hjärta, som älskade allt sundt och dådstarkt, men som äfven kunde klappa för mödan och lidandet. Och den verskonst han bjöd på hade ingenting att skaffa med de gamle ciselörernas, det var den snillrike improvisatörens, och hans prosa frågade icke efter vedertagna regler, men dristig, smidig och målände var den och trollade fram bilder, som ägde det lefvande lifvets egen kolorit. Han hade lärt sig dikta af lifvet själf — något den tiden särdeles ovanligt —; hans sångmö var närmast en dotter af folket, en fiskarjanta, som älskade ett fritt och obundet lif på hafvet mest af allt och som inte fått kindernas rosor blekta af innesittarlif och inte lungorna fördärvade af gammalt bokdam. Med andra ord: Holger Drachmann tillförde den danska lyriken en pust af frisk luft och den danska berättarkonsten verkligt kött och blod. Han bragte i sin diktning hvad dåtidens koryféeer på det skönlitterära området — Chr. Winther, Kaalund m. fl. — i klassisk och förnäm afstängdhet inte frågat stort efter — lifvet, naturen.

Jag nämnde nyss något om, att föremålet för den drachmannska musans stora kärlek är

hafvet, och säkert är, att hans lyrik sällan klingar ursprungligare och mera inspirerad än när den målar och sätter ord till vågornas musik. Här är han tydligen i sitt sanna element: hafvet sprutar skum öfver sydväst och oljerock, och skägget dryper af väta, och ljus och hänförd ilar blicken öfver böljekammarna mot en stor och öppen horisont. Hans sång lånar vågornas rytm och vindarnas melodier, och man lyssnar och ser framför sig det oändliga hafvet, stormpiskadt eller brutet af aftondyningarnas lätta krusningar eller blankt och middagsstilla, speglande hvita sommarmoln och rymdens kretsande fåglar. Men Holger Drachmann har många strängar på sin lyra, och om också den strängen, som vibrerar för minsta vindfläkt från hafvet, gifvit den rikaste klangen, finnes där äfven andra, som ljuda fulltonigt. Hur betagen i lifsäfventyret en skald eljes må vara, har han också ögonblick, då ögat riktas inåt och örat lyssnar mot röster i själen, och "hafvets sångare" — hvem kunde tro det! — uppenbarar sig stundom som en fin och sensitiv drömmare. I hans många diktböcker finner man åtskilliga sidor, från hvilka strömma dämpade och spröda toner, skymningsmelodier i dur och moll, och om jag undantager några ungtyska lyrici, vet jag ingen, som är stämd att snabbare och så utan allt sökande finna det mest pregnanta uttrycket för ett själstillstånd. Man läse exempelvis sådana dikter som "Alle klokke bringer fjernt", "Vi lo jo for saa længe", "Jeg hör i natten den vuggende", "Sakuntala" och alla hans kärleksdikter. Hvilken innerlig och het skälfning i tonfallet i dessa vers, hvilken omotståndlig och ögonblickligt fångslande intonation och hvilken visionär styrka i situationsmåleriet! Man känner, att detta stammar från ett öfverfullt hjärta, och man lär sig att älska detta, såsom man alltid måste älska det som är godt, vackert och hugsvalande, och man gömmer det i minnet, ty som all vers, som icke bara är prälig ordkonst, utan som är ett enkelt och spontant uttryck för en stark och rik känsla, finner detta strax och oförbehållsamt den genaste vägen till ens hjärta...

Ja, som lyriker är Holger Drachmann en tusenkonstnär, en virtuos, som förstår att handtera alla instrument från den blyga violinen till den väckande alarmtrumman. Hans talang ompänner alla områden, och vid sidan af mängen liten poet, som aldrig fått annat än en enda fattig sträng att spela på och som gör det i tid och otid, är han en rese. Han är barden från chevaleriets dagar och han är den oförvägne vikingen, en lifsberusningens apostel och en äfventyrsbragdernas förhålligare, men han är lika ofta en blid natursvärmare och en vekhjärtad sångare, som mediterar vid lyran, medan skymningen faller och dagens bullrande röster dämpas och dö — —

Om man också alltid i främsta rummet talar om lyrikern Drachmann, intaga dock hans arbeten i bunden form ett, kvantitativt sedt, tämligen blygsamt rum i hans produktion. Han framträdde först såsom berättare och under de fyra decennier, som förflutit sedan dess, har han strött omkring sig en hart när oöfverskådlig mängd romaner, berättelsesamlingar och teaterpjäser. Ett af hans senaste dramatiska alster är sagspelet "Gurre", som i Daniel Fallströms öfversättning inom kort skall uppföras på Svenska teatern härstädes. Han började att skildra kustbefolkningen, fiskare och andra hafvets arbetare, och efter några enstaka utflykter till städer, alptrakter eller drömda sagoländer har han alltid vänt tillbaka till debutbokens människor. I många år har han lefvat bland dem, men han har inte gått omkring bland dem som en öfverlägsen iakttagare och spanat efter motiv för sin nästa bok: han har fröjdats med

dem, åt att känna fräsande skumstänk mot kinden, och följt dem på deras väg genom lurande faror. Och så har han kunnat taga dem på kornet som han gjort och med den "brede pensel" skildra deras kamp för tillvaron. Med den "brede pensel!" — ja, ty ofta är det dock bara det typiska hans konst återger, och man får egentligen sällan tillfälle att se hvad som finns bakom västen på hans sjöbussar. Han är ingen sådan gammal vis världsomsegelare som t. ex. Jonas Lie, utan snarare en munter lättmatros, som njuter äfventyret och sjunger af hjärtans lust, medan vinden piskar seglen och hviner i tackel och tåg. Men hans öga är vaket och vidöppet, ingenting undgår det, och friskt och naivt, utan många reflektioner, skildrar han det sedda, och han spar ej på färgerna, skär till väl mycket i växten någon gång, men harmlöst och utan alla biasfakter, så att man bara har muntert åt det som åt en öfverdådig skepparhistoria. Hans prosa är poetens, något ojämn och vårdslös kanske, men förtrollande genom sin musikaliska klang, och mer än en gång glider den öfver i rytm och rim, ty sångaren i Drachmann är större än berättaren, och det är svårt för en sångare att tala enbart prosa genom en hel bok. I hans berättelseböcker är det därför icke ovanligt att, om icke på hvar sida, så åtminstone på hvar tionde finna ett litet poem. —

Hur ofta är det väl man finner en diktares yttre person harmoniera med hans diktning. Man kan läsa lidelsefulla och himmelsstormande vers, skrifna af någon litet bleknäst herre, i hvilken hand man kan tycka, att läst och pryl skulle passa bättre än skaldelyran, eller hvilken man förr vill tänka sig placerad på skraddarbordet än på pegasens rygg. Men när jag suttit här och bläddrat i Holger Drachmanns böcker, hur har jag icke hela tiden sett hans imponerande gestalt framför mig, ty hvilket sällsynt undantag från regeln är han icke: han är som ett poem af honom själf. Hög, smärt, spänstig, med blick, som speglar haf och rymd och med klar och djärf panna under den bredskyggiga hatten — "den färende Svend", den trotsiga vikingen. Kring honom står liksom ett sus af hans älskade hafsvindar, och när han går, är det som om han bures af de vingar, på hvilka han klufvit luften hän mot fantasiens länder. Och åren hafva inte förmått någonting på honom. Med sextio år på nacken och med snöhvita lockar är han ännu samme spänstige junker som alltid förr, samma vikingagestalt, som man helst tänker sig honom, när man fördjupar sig i hans diktning.

GOTTFRIED KALÉN.

DEN 1 OKTOBER.

JAG HADE suttit och somnat efter middagen i min gamla bekväma, skinnklädda länstol. Egentligen afskyr jag att sofva middag, och har det någon gång händt, att jag efter middagen lagt mig och somnat in, så vaknar jag alltid halft illamående och med en känsla af tungsinthet, ja, jag tycker att alla världens sorger hvila på mig. Den kvällen blir dyster i åminnelse, och om natten sofver jag illa. Däremot har jag ingenting emot att sittande i en länstol slumra in några minuter, och, som sagdt, det hade jag gjort nu den 1 oktober, och kanske minuterra blifvit en timme, ty jag hade rest hela föregående natt och sedan ordnat med diverse i mina rum; det var nämligen min första dag i Stockholm efter sommaren. En ljusflod, lik månsken, silade sig in genom buskarna utanför fönstren och föll i smala strimmor på den varmt röda mattan. Oktoberskymningen hade öfvergått till mörker, och lyktorna på gatan tändes. Det var därpå

jag vaknade, först ur stånd att förstå, hvar jag befann mig.

Jag hade drömt mig tillbaka till Landemer i det sköna Normandie. Vi voro nere vid stranden, där de långa, jämna vågorna rullade in, den första resande sig som en hög mur, klargrön och genomskinlig. Vi sutto i den mjuka sanden och sågo ut öfver det oändliga, solglittrande hafvet och sågo in mot land, där klipporna skiftade i röda färger, klädda med den saftigaste grönska och däröfver en himmel så blå, så blå. Jag genomströmmades åter af denna berusande känsla, lyckaligheten att tillhöra naturen och samtidigt känna sig som ett gudaväsen. Alla förargligheter, allt tråkigt och småaktigt var borta.

Blott småningom löstes jag ur förtrollningen och drog mig till minnes hvar jag var.

Ännu höll jag i handen sista "The Studio", som jag tittat i, innan jag somnade, jag hade ordnat de under sommaren komna tidskrifterna och hade en ansenlig mängd på bordet bredvid mig att genomse, åtminstone skulle jag ögna igenom dem, innan Maximilian kom att hälsa mig välkommen hem. Jag reste mig upp, och så gjorde äfven Rosman, som legat i soffan och sofvit. Rosman är min allra bästa vän och har den goda smaken att gärna vilja likna mig i allt, vi äro nästan oskiljaktiga. Han gillar så godt som allt hvad jag gör, blott jag ej reser min väg, för då får han inackordera sig hos "Johanssonskan" och hennes Nils, och det tycker han ej om, åtminstone låtsar han så för mig, fast jag hört sägas, att han står på rent vänskaplig fot med både dem och de kamrater, han kan träffa på där ute, blott jag kommit en bit bort. Nu var han emellertid högst charmerad öfver mitt distinguerade sällskap och att få draga sig i mjuka möbler, hvilket jag har den svagheten att tillåta honom, trots fru Witts ifriga protester.

Jag skulle tända lampan och var nog sangvinisk att draga för gardinerna, innan jag hade tändstickorna i handen. Själ är jag mycket ordentlig och försöker äfven inpränta i fru Witts tjänsteande att alltid ställa de tre askarna på sin plats, en bredvid tamburdörren, en på nattduksbordet och en på rökbordet. Icke dess mindre saknas de där hvarannan dag, och flickan måtte hafva någon sorts mani att stoppa dem i min öfverrock, för där finner jag dem alltid till sist. Sedan jag nu slagit omkull en stol, en bågare cigarrer och ett likörglas, förutom att jag trampat Rosman på tårna och nära nog skjutit en stol genom vägen, fann jag emellertid tändstickorna på sitt ställ å rökbordet och beredde mig tända lampan. Först drog jag tändstickans båda ändar några gånger mot plånet och fann så, att den ej hade någon tändsats. Den nästa gick tvärt af och for brinnande ner på Rosmans nyfikna nos till bädans vår stora ledsnad. Nå, tre ting äro vissa, sista stickan gick, och sedan jag lyft af skärmen och glaset och nästan bränt fingerspetsarna, fick jag eld på lampan. Ödet med tändningen hade dock något fördystrat mitt annars alltid glädliga humör, och jag fruktade, att Rosmans oskyldiga öron måste utstå några mycket opassande talesätt, som jag sedan djupt ångrade och lofvade mig själf att ej vidare använda. Maximilian visste nog, att jag satte mig mycket bekvämt i en djup stol, för just som jag sjunkit ner, passade han på att ringa. Jag gick och öppnade och borde varit tacksam, att det verkligen var Maximilian och ej den lilla gossen, som brukar vilja sälja papper och kuvert, och på hvars rygg jag placerar hvarjehanda ovänliga tänkesätt för hans visade stora tjänstaktighet, men "otack är världens lön".

Maximilian märkte genast, att jag ej var riktigt i humör, och uppriktigt som han är,

KÖP Svart Siden.

Begär profver franko af våra garanteradt solida sidentyger från 90 öre till kr. 13 pr mtr.

Specialité: Sista nyheter af brud-, sällskaps- och promenadtoiletter, äfven i kulört och hvitt. Sändes tull- och portofritt direkt till privata.

Schweizer & Co, Luzern S 6, (Schweiz).

Sidentygs-Export. — Kungl. Hoflev.

ibland för min tillbakadragna natur något för mycket, beredde han mig på en upptuktelse. Han steg in i mitt, som jag själf utan skryt kan säga, ovanligt trefliga arbetsrum, enligt utsago med en känsla af oändligt välbehag, hvilket jag efter allt äfven själf delade.

Lampan spred ett mildt skimmer öfver de föremål, som voro närmast, och de andra partierna af rummet hvilade i behaglig skugga. Jag älskar gedigna, vackra saker och undviker ängsligt allt, som stöter ögat. Skarpast belysta inom skärmens ring lågo de tidskrifter, böcker, gravyrer och fotografier, jag varit sysselsatt med före middagen, och en liten halfmåne af direkt ljus föll på en gobelängs diskreta, mörkgröna färger och inom ljusets räckvidd stod äfven en i Danmark köpt "vas med kråkor" i grågrön färg och fylld af kvistar med glödande rönnbär. Fru Witt kan ej inse att "kråkvasen" (hennes föraktliga uttryck) är vacker, och det förargar mig, men i detta ögonblick förlät jag henne, ty hon kom just in med det ångande teköket. Jag har nämligen den lilla från barndomen kvarvarande ovanan att alltid cirka 2 timmar efter middagen vilja hafva en kopp varmt, starkt té, det hjälper upp matsmältningen, anser jag. Äfven Maximilian är tevän och angående mig, påstod han, att teets blotta åsyn återgaf mig mitt humör.

"Kopparna måste du lägga särskildt märke till, Maximilian, jag har köpt dem i somras i Sèvre; hvad tycker du om dem?"

"Joo," svarade han tankspridd, "men du var vid dåligt humör, då jag kom, och det var dumt af dig, du har alls intet skäl därtill, tvärt om bör du vara öfverlycklig i dina lugna, vackra rum efter en sådan sommarvistelse i jordens naturskönaste nejder."

"Seså, hacka nu inte längre på det! Snälla du, jag har väl rättighet att vara ur humör någon gång, jag också, det kan minsann hända så mycket små förargligheter."

"Du har säkert ej varit ute på gatorna i dag?"

"Jo, naturligtvis. Hur skulle jag annars kommit hit."

"Ja, du åkte på morgonen hastigt från centralen hit upp till de lugna, förnämt tillbakadragna kvarteren. Äfven om det då var börjadt, som jag nu sett, bar det ännu i morgonsolens glans ej samma dystra prägel."

"Du börjar blifva högtrafvande, käre Maximilian," afbröt jag hans haranger, för han har en ovana att vilja imponera med ett patos, som verkar raka motsatsen, åtminstone på mig. Är det däremot hans goda hjärta som talar, vill jag mycket gärna höra på honom. "Hvilka upprörande syner hafva mött dig på din väg till Vasastaden, eller hvar du varit?"

"Ja, jag skall berätta dig."

Jag flyttade mig lite fram i stolen, för Rosman, som lagt sig bakom, sparkade mig i ryggen för att få bättre plats, och beredde mig att lyssna.

"Dit hade jag den försiktigheten att åka spårvagn, för det är lifsfarligt att gå på ga-

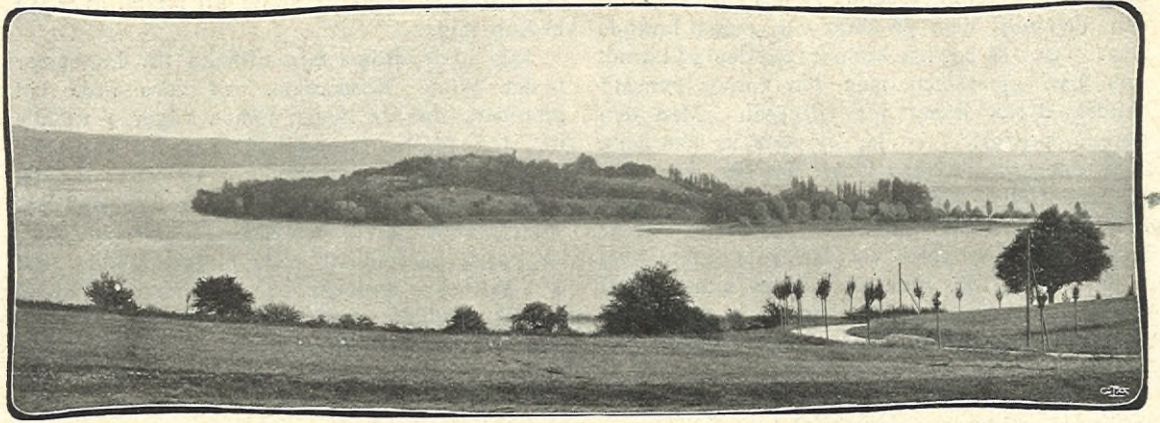
TVEKAR NI I VALET AF
TIDNING, SÅ FÖRSÖK MED

STOCKHOLMS DAGBLAD!

**SJÄLFSTÄNDIG! · INTRESSANT!
LÄTTLÄST!**

Underteknad som jag
 av Grannens förmyndare,
 även dessamma motiveras
 alla anmärkningar en god
 bilag och dygga teckningar
 händelse.

Lageborg Lethelius
 styf. af Lilla Hjilgubben och
 "Bilagen" för hvarvet i -

ÖN MAINAU I BODENSJÖN.

torna, då dessa skyhöga flyttlass där draga fram. De äro i allmänhet mycket lika hvarandra, med munkstolen, korgstolen, det svarta pianot — och fikusen ej att förglömma. Ett lass är familjens stolthet, och det är det med matsalsmöblerna af ek, byffén med spegel och stolarna med fabriksjord träskulpturimitation. Men de allra finaste föremålen bäras af med förmaningar om aktsamhet öfverhopade barn och gummor, någon gång till och med stadsbud, som på ett löjligt, rent religiöst vördnadsfullt sätt handskas med dessa lyxartiklar af glasskålar med försilfrade fötter, ljusstakar med glaskläppar, geléskålar och taklampor. Ett äkta par åkte i droska och höll med stolt varsamhet framför sig en fin trymå och i händerna gipsbilder. De brukade annars aldrig åka i droska, men hade nu mycket klokt kommit öfverens om detta säkra sätt att forsla dyrbarheterna. Jag trodde mig tämligen skyddad i spårvagnen och såg med ett visst behag, huru folk på gatorna måste kila emellan flyttlass, utställda möbler, klädkorgar burna af hjälpmadamerna m. m., men vid nästa hållplats inkommer en liten man med en lampa i handen och sätter sig bredvid mig. Då han skulle taga fram pengar, vinglade lampan i hans vänstra hand fram och tillbaka, och jag var beredd på att hvart ögonblick få kupa och glas i mitt knä och kanske äfven något af fotogenen. Efter honom kom en lång karl, halfdrucken, och bar på en liten gråtfärdig flickunge, äfven hon skulle flyttas till det nya hemmet. Nå, jag kom lyckligen fram, utträtade mitt ärende och tog det hjältemodiga beslutet att gå hem för att närmare betrakta skådespelet. Alla trottoarer voro belamrade med möbler, portar stodo vidöppna, och transpirerande, spritluktande karlar trälade upp för trappor med tunga möbler. Bleka, öfveranstängda hustrur tittade efter flyttlass, och nervöst upphetsade tjänarinnor sprungo omkring i villervallan. I den nya våningen stod allting huller om buller, säckar och papper lågo på golven, och mat och ljus var svårt att få. Den smutsiga Tegnérgatan var värre än någonsin och brådskan var nervös att få allt undan till kvällen. Jag ursäktar dig, för du har ej sett allt detta, annars skulle du blygas att vara vid dåligt humör här i din lugna hydda, där allt är skönt och mjukt, så att man ej kan stöta sig därpå.

“Åhå, det antar jag, att jag nyss fått känna på, då jag skulle tända lampan. Men du skall veta, att jag blygs verkligen alltid, då jag varit vid dåligt humör; jag inser, att det var bara dumt af mig att låta småsaker inverka på mig. — Fru Witt! var snäll och tag ut tebrickan! — Vill du ha en cigarr? Sätt dig nu till pianot och spela bort det sista af den onda anden, som måhända dröjer i djupet af min själ. Vill du spela prestissimot i Beethovens sonat nr 1? Jag vråker mig och njuter.”

MIKAEL.

MAINAU. FÖR IDUN AF E R—Y.

ETT APROPOS TILL FESTLIGHETERNA I KARLSRUHE.

IDEN mångbesjungna Bodensjön, icke långt från den forna gamla riksstaden Konstans, Tysklands sista utpost mot söder, ligger den vackra ön Mainau. Enär denna tyska *Isola Bella*, såsom den också kallas, i och för sig själf är väl värd att beskrivas och då den allmänna uppmärksamheten under den sista tiden varit särskildt fäst vid det badensiska storhertigparet, hvars privategendom den är, samt till följd af vårt kronprinspars vistelse å Mainau för några veckor tillbaka, skall det säkerligen vara af intresse för Iduns läsare att få veta något om ön och med tillhjälp af illustrationerna kunna göra sig ett ungefärligt begrepp om detta det åldriga fursteparets mest älskade sommarhem.

Numera är Mainau för bekvämlighetens skull förenad med fastlandet genom en bro några hundra meter lång, men ehuru man således kan komma dit från landsidan, begagna sig dock de talrika besökande, som hvarje sommar göra färden dit till ön, merendels af de stora lustångarne i Konstans' hamn. Snabb och angenäm blir färden på ett dylikt “Schnellschiff” en vacker sommardag öfver sjöns pärlmorskiftande yta, och snart nog ser man Mainaus östra del ligga framför sig betäckt af den rikaste grönska. Fyrtiofem meter högt reser den branta stranden sig här ur vattnet för att sakta och terrassformigt slutta mot söder och väster, där den är så låg, att man för att skydda ön mot vågornas frätande inverkan måst omgifva den med vidtomfattande murverk. Yttnehållet utgör ungefär fyrtiofem har, hvilket med undantag af en vingård på södra sidan af ön helt och hållet är använt till trädgårdsanläggning och park. Det gynnsamma läget och det goda klimatet hafva i förening med smak och sinne för såväl natur som konst af det hela gjort någonting i sin art enastående.

Såsom allt annat har äfven Mainau sin historia, och såsom naturligt är i denna romantiska del af jorden går den tillbaka till en rik krans af sagor och traditioner. En af de senare från tolfte århundradet omtalar, att ön på denna tid tillika med många rika slott och stora jordområden tillhörde en ung fader- och moderlös adelsdam vid namn Marie von Bodman. Hon var förlofvad med en tapper ridare, Hugo von Langenstein, men innan de hunnit blifva förenade, måste denne i stället för en sin anförvant, hvilken med ed förbundit sig därtill, men af omständigheterna förhindrades att infria sitt löfte, begifva sig af på pilgrimsfärd till det heliga landet. Han tillfångatogs i Syrien af araberna och tillbringade femton långa år i det hårdaste slaveri. Efter många misslyckade försök att fly gjorde han slutligen det löftet, att om han lyckades undkomma,

skulle han vid hemkomsten gå i kloster. Redan samma afton fann han nu helt oväntadt fängelsedörren öppen och hans flykt lyckades. Efter många faror och äfventyr kom han också hem till sitt land igen, där han omedelbart efter sin ankomst blef en medlem af Tyska orden. Då nu hans fästmo, som så länge med orubblig trohet väntat honom, hörde, att han anländt, skyndade hon till ort och ställe, men kom för sent och mottog endast Hugo von Langensteins sista hälsning. Marie von Bodman gick nu själf i kloster, sedan hon till Tyska orden skänkt allt hvad hon ägde.

Antingen denna berättelse är sann eller ej, kom Mainau ungefär vid denna tid i de Tyska ordensherrarnes ägo, hvilka där uppbyggde en borg och gjorde ön till säte för en af ordensprovinsernas små komthurer eller guvernörer. Den vackra ön blef nu ett centrum, från hvilket en stor del af det omgivande landet regerades, och så fortgick det omkring femhundra år. Endast under det trettioåriga kriget stördes friden, och dess fasor hotade att komma öfver det lilla Mainau såväl som öfver det stora tyska riket. När Tilly 1631 blef slagen vid Breitenfeld, flydde högmästaren för Tyska orden, som själf varit närvarande vid drabbningen, hals öfver hufvud ned till Mainau för att sätta ön i försvarstillstånd. Det gick nämligen just då ett rykte genom Tyskland, att den svenske konungen beslutat äta sina påskägg i Konstans, och det fredliga Mainau förvandlades med tanken härfpå så fort sig göra lät till en fästning. Slottet omgafs med dubbla vallar och grafvar, och murar försedda med fjorton väl befästade torn uppfördes dessutom rundtomkring ön. Till och med ute i vattnet indrefvos rader af pålar, hvilka skulle försvåra landstigningen för svenskarne. En stor kejsarlig besättning förlades till ön, som förseddes med både lifsmedel och ammunition, sex stora kanoner icke att förglömma. Svenskarne hade dock tillsvidare annat att göra än att belägra Mainau, och under de väntans år, som nu förgingo, medan garnisonen förgäfves höll utkik efter fienden, led hela det angränsande landet långt mer af dess våldsdåd och utpressningar, heter det i en historisk urkund, än om svenskarne verkligen kommit.

De länge väntade skulle dock icke aldeles uteblifva, och i september 1647 kom verkligen fältmarskalk Wrangel med sjutton skepp och en styrka af tusen man, seglande öfver Bodensjön. Men nu väntade man dem ej, och den kejsarliga garnisonen var förminskad till endast fyrtio man. Då nu svenskarne ifrigt trängde på och oförtrutet började att anlägga minor, såg sig komthuren nödsakad att kapitulera. Stort byte fingo segrarne visserligen icke på Mainau, men som de insågo öns strategiska vikt, reparerade de fästningsverken och höllo densamma, tills Westfaliska freden ingicks. Först i september 1649 drogo de bort med flygande fanor och klingande spel.

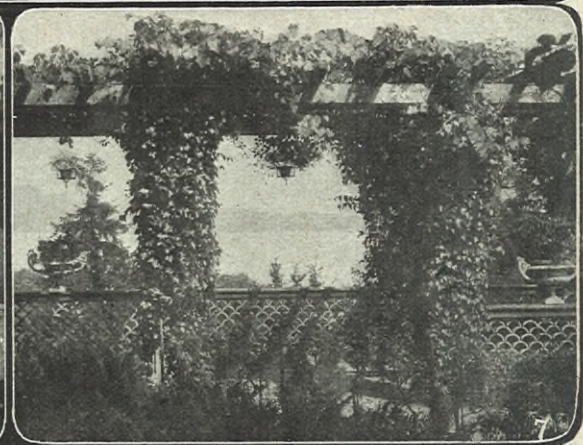
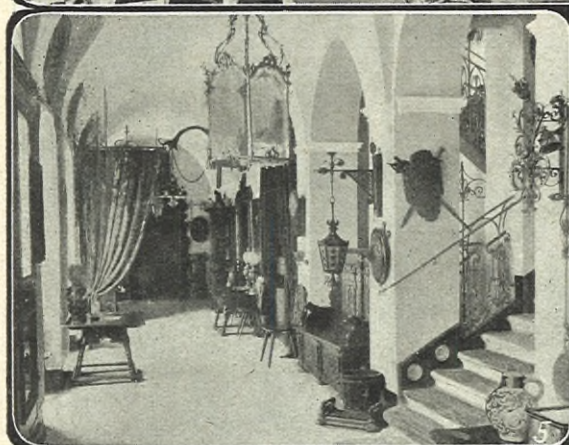
(Forts. å sid. 486.)

"Reflex",

bästa putsmedel för alla metaller. Besparar tid och pengar. Gör, utan arbete, metallens yta fullkomligt ren, hvarigenom en djup och varaktig glans erhålles. Försäljes i dekorerade bleckburkar å 200 gr. till 25 öre pr burk hos hrr handlande.

TEKN. FABRIKEN GÖTA, Stockholm 4.

Rikstel. 68 74. Allm. 138 39.

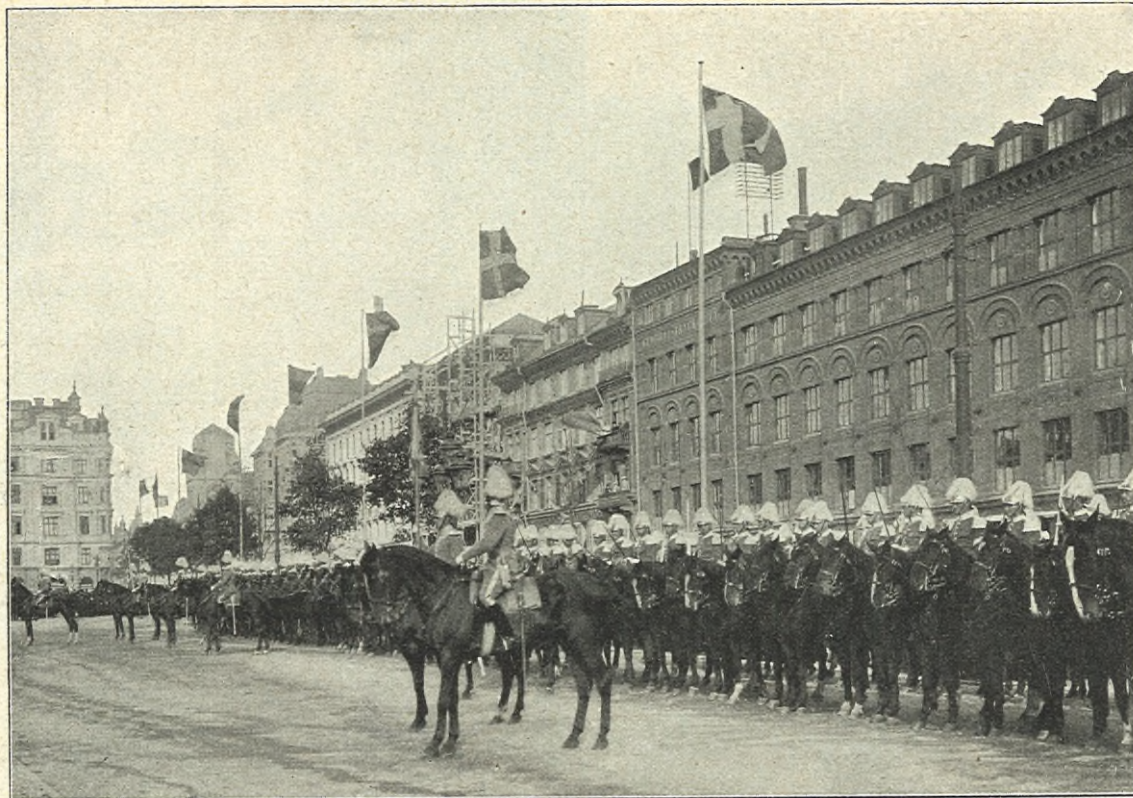
BILDER FRÅN MAINAU, STORHERTIGPARETS AF BADEN LUSTSLOTT VID BODENSJÖN. 1. SLOTTET FRÅN SJÖSIDAN. 2. SLOTTSGÅRDEN. 3. ORDENS-
SALEN. 4. SLOTTSKYRKAN. 5 O. 6. TRAPPUPPGÅNG OCH GALLERI. 7. NEDGÅNG FRÅN SLOTTET TILL ROSENGÅRDEN. 8. ROSENGÅRDEN.
9. "SCHWEDENTHURM".

EN IDROTTENS GLANS DAG.

I SÖNDAGS var det en betydelsefull dag för Stockholms idrottsvärld. Då invigdes nämligen Östermalms idrottsplats, Sveriges största och antagligen också modernaste terräng för de gymnastiska lekar, som skola härda vår ungdom och göra den till friska och modiga män.

Invigningen, som föregick under ett härligt höstväder, blef en sannskyldig ungdomsfest i stor stil, ty ej mindre än 7,000 folkskolebar deltog, förutom en hel del läroverksungdom och idrottsmän. De kungliga voro äfven talrikt representerade. Allt som allt torde bortåt 20,000 människor ha bevistat invigningen.

Efter de tusentals ungdomarnes uppmarsch och hyllning af konungen framhöll öfverste Balck i sitt invigningstal, hur det var nästan på dagen tio år sedan som den så populär vordna Idrotts-parken invigdes. Man ansåg då, att den var tilltagen i stora dimensio-

FRÅN SILFVERBRÖLLOPSFESTLIGHETERNA I STOCKHOLM. LIFGARDET TILL HÄST PARADERAR Å CENTRALPLANEN VID KRONSPRINSPARETS HEMKOMST.

ner och efter våra förhållanden af enastående omfattning. Näppeligen kunde man då ana, att densamma efter endast ett decennium skulle befinnas otillräcklig.

"Idrotten bör vara och har också blifvit allmän och populär," fortsatte han. "Men därmed kräfvos och ökad utrymme för dess öfvande. Och äro vi förvissade om att god idrott skall tillföra vår ungdom hälsa och kraft samt hurtigt mod och bättre moral, så är det med glädje vi i dag stå här för att öfverlåta till allmänt begagnande denna vackra och välordnade idrottsplats, den största i sitt slag i vårt land.

Vårt tack för det värdefulla stöd eders majestät lämnat oss i våra fosterländska sträfvan den genom att upplåta denna plats med full dispositionsrätt åt Sveriges centralförening för idrottens främjande! Mätte här fostras en modig och handlingskraftig ungdom, fosterlandet till gagn!"

Det hela afslöts med en serie vackra idrotts-täflingar.

FRÅN SILFVERBRÖLLOPSFESTLIGHETERNA I STOCKHOLM. DEN KUNGLIGA KORTÉGEN MED KRONSPRINSPARETS EKIPAGE I TETEN PASSERAR VASAGATAN. A. BLOMBERG FOTO.

FRÅN INVIGNINGEN AF ÖSTERMALMS IDROTTSPLATS. 1. UTSIKT ÖFVER IDROTTSPLATSEN. 2. DE KUNGLIGA PERSONERNA ANLÄNDA. 3. KONUNGEN ÅSKÅDAR FRÅN TRIBUNEN DEFILERINGEN. 4. DE 7,000 SKOLBARNENS DEFILERING. A. BLOMBERG FOTO.

FRÅN KUNGABESÖKET PÅ SKÄRFVA. GRUPPBILD AF GÄSTERNA OCH VÄRDFOLKET PÅ TRAPPAN. D. F. KÄLLMAN FOTO.

I midten konung Oscar med grefvinna Louise och Frances Wachtmeister till höger och friherrinnan v. Otter och amiralinnan Hjulhammar till vänster. Där bakom från vänster räknadt: general Centervall, fröken Wachtmeister, landshöfdingen greve Axel Wachtmeister, general Bergman, amiral Hjulhammar, amiralen frih. v. Otter, general v. Matern, öfverste Lemchen, kommandör Sundström. Bakom de sistnämnda två längst till höger å bilden konungens tjänstgörande officer kapten Aaby Ericsson, kapten Nissen, kommandörkapten Gulda, grosshandlare N. P. Nordström, konsul Ernberg och, mellan de båda sistnämnda, major Peyron. I bakgrunden mellan pelarne från höger till vänster greve Hugo Wachtmeister, major Hammarskjöld, kommandörkapten Lindström, t. f. landssekreteraren Fröberg och t. f. borgmästaren Ewerlöf, midt för pelaren kapten Munck och längst till vänster i bakgrunden kabinettskammarherre Mörner.

LUZERN

Förnäm vistelseort under sommaren.
G:D HOTEL NATIONAL.
 Härligaste läge vid Vierwaldstättersjön. Rum från 4 kr. Ill. prospekt gratis

Tyska orden upphäfdes 1805, men den siste komthuren tilläts att sitta kvar på Mainau till döddagar som pensionär. Vid freden i Pressburg samma år, då Konstans tillföll Baden, delade ön samma öde. Den blef nu privat egendom och gick ur hand i hand, tills den 1853 af en grefvinna Douglas såldes till nuvarande storhertigen af Baden. I dennes händer har Mainau blifvit hvad det är, ett fullkomligt litet paradiset och ett af de angenämaste lustslott i världen. Lyckligtvis är det genom storhertigparets godhet öppet för allmänheten och utgör ett ständigt mål för utfärder och lustresor såväl för Konstans' befolkning som för de främlingar turistströmmen årligen ditför.

I den lilla lugna hamnen lägga de välfyllda ångbåtarna till många gånger dagligen, och de besökande mötas där af ett skulpterad badensiskt vapen af monumental storlek. Landets färger, rött och gult, svaja äfven från en flaggstång och hälsa de ankommande skarorna välkomna. På trappor och skuggiga vägar planterade med lager, palmträd och jätte stora tujor stiga de så upp för höjden, där en allé af väldiga kastanjeträd fram till ekonomihuset, där alla vägnar hålla och där de, som så önska, kunna bese den vackra kreatursuppsättningen.

Genom en vacker portal träder man så in på slottets borggård. Det intressanta slottet är byggt i barockstil och hästskoform och prydt med de forna komthurernas vapensköldar. Det ligger med långsidan mot sjön, och framför detsamma är en bred terrass, hvarifrån utsikten öfver sjö och land vid klart väder är lika vidsträckt som hänförande.

Det är icke så lätt att gifva dem, som icke själfva sett dem, en rätt idé om mångfalden och rikedom af de antikviteter och konstskatter slottet Mainau rymmer. Ej blott de stora salarne och gemakerna, utan själfva trappuppgångarna och gallerierna äro fyllda med dyrbara konstföremål. I denna i sanning storartade samling märkes särskildt en myckenhet rikt snidade gammaltyska och renässansmöbler, gammalt porslin, gobeliner, statyer och tafloer i stor mångfald. Murarnes tjocklek, de målade fönsterglasen, de märkvärdiga gamla porslinskakelugnarna, vägg- och plafondmålningarna, allt gifver åt slottets inre ett äkta gammaldags utseende, hvilket dock icke förhindrar, att det på samma gång bjuder på verklig modern komfort. Bland de stora salarne märkes framför allt den forna, till sina dimensioner verkligt storartade ordensalen, numera möblerad med hvita rococomöbler, samt det s. k. "historiska rummet", som innehåller minnen och porträtt af de gamla komthurerne. En del rum benämnas kronprinsens och kronprinsessans af Sverige och ett med en särdeles vacker utsikt öfver sjön och alperna kejsar Wilhelms. Detta rum, som alltid bibehålles i orubbadt skick, begagnades årligen af storhertiginnans fader, då han på väg från Ems till Gastein regelbundet gästade det sköna Mainau, och är alltid ett föremål för de besökandes lifliga intresse.

En täckt gång för från slottet till slottskyrkan, äfven den i barockstil och nyligen restaurerad. Vid inträdet fäster man sig genast vid de för den Tyska orden utmärkande korsen, som blifvit anbragta öfverallt. För öfrigt är det endast de dyrbara glasmålningarna — nästan alla gåfvor till storhertigparet vid dess silfverbröllopsfest — samt de forna komthurernas vapensköldar med namn och dödsår, som där ådraga sig uppmärksamheten. En liten tafla med inskrift på engelska utmärker den plats, där den kvinna, som vårdade storhertigparets trenne barn, fått sin sista hviloplats.

Men huru intressant det inre af slottet än är, fängslas den besökande vid utträdet därifrån kanske ännu mer af all den härlighet i park och trädgård, på hvilken ögat faller.

Konst och vetenskap i förening med den sinnrikaste uppfinningsförmåga hafva nämligen där vetat att draga den största möjliga fördel af det naturen bjuder i läge, klimat och omgivning — sjön, alperna och fastlandets leende stränder — samt att använda hvarje vrå af parken, hvarje udde af stranden på det mest verkningsfulla sätt. Och oafsedt de många sällsynta och olikartade trädens och växternas skönhet finns det därjämte här en rik mångfald af prydnadsföremål — statyer, kors, monument, minnestafloer, inskriptioner, grottor, utsiktstorn och hviloplats, hvilka göra en vandring kring ön i hög grad både stämningsfull och njutningsrik. Tjusad skrider främlingen fram öfver solbelysta blomsterfält eller i gångarnes svala skugga från det ena föremålet, det ena vackert sammanställda partiet till det andra, nästan häpnande öfver allt det sköna och tilltalande, som sammanträngdt på ett så litet område, öfver allt möter hans beundrande blickar. Han går från den stora terrassen med sitt utsiktstorn och sin rikedom af sydliga och tropiska växter, öfver hvilka det vintertiden spännes ett glas-tak, genom Rosengarten med sin hänförande utsikt mot alperna, sina blommor, palmer och pelarcypresser till Sternenhalle, en cirkelrund löfsal, vettande mot sjön. Därifrån går vägen genom fruktträdgården till de märkliga planteringarna af *conifera*, Mainaus stolthet och alla fackmäns och naturvänners förtjusning.

Med otrolig möda och kostnad har man här lyckats att från de mest olika delar af jorden sammanföra träd, sådana som mammutgranar från Kalifornien, cedrar från Libanon såväl som från Himalaja, granar från Sibirien, den s. k. Altaitallen samt den ostindiska tallen *Pinus excelsa Wall.* Äfven flere vackra exemplar af den spanska *Abies Pinsapo Boiss.* förekomma jämte en hel allé af stora auracarier, hvilka annars icke trifvas i Tyskland. Nordamerikanska sumpcypresser, den japanska *Picea polita Carr.* samt granar från Afghanistan tillhöra också den enastående samlingen.

Genom en allé af stora mullbärsträd nalkas man så öns västra del, be vuxen med löfskog, genom hvilken man uppnår bron till fastlandet, vid hvars midt ett konstverk i brons reser sig ur själfva vattnet. Det framställer frälsaren och de båda rövvarne på sina tre kors och ditsattes "*zue dem Lob und Ehr unsers Heilands und Erloesers Jesu Christi*", såsom inskriften lyder af en komthur på femtonhundratalet. Det

FRÄLSAREN OCH DE TVÄNNE RÖFVARNE VID MAINAUBRON.

Köp Vänersborgs Balskor!

Bästa svenska fabrikat!
Lätta! Eleganta! Hållbara!
 Hvarje sula stämplad med vidstående fabriksmärke.
 Tillverkas som specialitet efter Wienermetod af
Aktiebolaget
A. F. Carlssons Skofabrik,
 Vänersborg.
 Försäljes i minut hos de flesta skohandlande i riket.

berättas att svenskarne ämnade taga detta särdeles skönt och konstnärligt arbetade konstverk med sig, då de lämnade Mainau, men att de icke ens med sex par hästars tillhjälp förmådde släpa det upp för höjderna på fastlandet, utan måste låta det blifva liggande i halfva backen.

Bland andra minnen af Wrangel och hans män är det ännu väl bibehållna "Schwedenthurm" samt den af dem uppförda "Schwedenschanze".

Bland de öfriga sevärdheterna i parken märkas särskildt kejsar Wilhelms och kejsar Fredriks af sköna växter och blommor omgifna monument, en porträttmedaljong af kejsarinnan Augusta samt vid en i marmor infattad källa en staty af storhertigparets tidigt bortgångne son, prins Ludwig af Baden. En tilltalande hviloplats är uppkallad efter kronprinsessan Viktoria, och på ett annat ställe gör sig en skyddsängel i marmor utmärkt väl mot den rika gröna bakgrunden.

I trädgården ej långt från slottskyrkan finnes en liten höjd, beskuggad af en ståtlig lind. En sten har blifvit rest på denna något afsides belägna plats, och på densamma läsas några rader af den populära tyske diktaren Viktor von Scheffel, rader, i hvilka han sökt gifva uttryck åt de känslor, hvarmed friden och skönheten på Mainau ovillkorligen uppfylla den besökande. De utgöra en lämplig afslutning på en beskrifning af detta lilla stycke af den ofta så romantiskt sköna tyska jorden och lyda som följer:

"Ob Mai, ob Juli und August,
 Mainau bedeutet Glück und Lust!
 O, sei dir stets beschieden
 So lang dein Giebel steht
 Der Hauch von Gottes Frieden,
 Der heute dich umweht."

SÅDD PÅ NYODLAD MARK. AF JULIA SVEDELIUS, F. VON HEIJNE.

HUR OFTA, då vi studera de dagliga tidningarna, rysa vi ej inför allt ohyggligt de innehålla. Det finns väl knappt ett enda tidningsnummer, som ej talar om kif och strid, hur folk reser sig mot folk i ondska och hat, hur den ena individen bekämpar den andra, drifven af illvilja och afund. Jag tror nästan, att hade våra sinnen ej blifvit så förslöade af dessa ständigt upprepade våldsgärningar, skulle vi alla förlora vår ljusa tro på att det finns ett gudsbeläte hos hvarje människa, gröfre eller finare utmejsladt, beroende på olika förhållanden och mer eller mindre gynnsam påverkan.

Men, lyckligtvis, det är ej endast strid på jorden, där finnes ock mycken frid. Ja, vågar man ej tro, att hvarje osjälfvisk kärlekshandling är ett fridsfrö, som utsås, och då det goda dock alltid segrar till slut, måste man glädjas, ju rikare fridsådden blir. Sin största makt får den, då den rent af förkväver det onda.

För omkring ett år sedan förekom i denna tidning en liten uppsats om de hem på våra

HÖTEL FENIX
 STOCKHOLM

fashionabla festvåningar rekommenderas för
BRÖLLOP, BALER, MIDDAGAR m. m.
 Allm. tel. 65 22. Kostnadsförslag upprättas på begäran. Rikstel. 71 22.

nordliga, ödsliga vidder, som upprättats på frivillighetens väg för att gifva de försummade och i andligt hänseende ogynnsamt påverkade barnen däruppe huld och skydd, ans och vård. De ha blifvit riktiga fridshem, dessa Norrbottens 8 arbetsstugor, och med kärlekens allvarligt milda hand söker man där lösgöra det ogräs, som i dåliga hem fått slå rot i barnasjälar, och man lyckas öfver all förväntan väl. Många rörande bevis därpå ha de moderliga föreståndarinnorna berättat.

I nyssnämnda artikel, som Idun intog, framställdes en vädjan till människorna att hjälpa dessa anstalter att få fortleva, att betrakta arbetet, som där bedrivs, såsom ett äkta svenskt missionsarbete, hvilket det rätteligen är.

Och så blef då arbetsstuguverksamheten inom Norrbottens län än mer bekant, bekant öfver allt Sveriges land. Hur hafva människorna förhållit sig till densamma? Oberörda och liknöjda, menar du kanske, snart förglömmade den påvisade nöden för egna, verkliga eller inbillade bekymmer? — Nej, långt därifrån. Pessimist, du som klagat öfver att världen regeras af penningbegär och egoism, att ungdomens frihet leder till själfviskt njutningsbegär, att de fattiga i samhället blott tänka missnöjets bittra tankar, kan du underlåta att se allt litet ljusare inför den lilla årsredogörelse, jag känner mig skyldig att lämna Iduns läsekrets? Och du, som vill arbeta för andra, men saknar egna medel att offra, tro, tro att där finnas villiga hjärtan att hjälpa, såväl under sammetskappa som arbetareskjorta, ja, äfven under gosseblus, hos folkskolans barn liksom de allmänna läroverkens.

Framför mig ligger redovisningen för de gåfvor, som under det sistförflutna året i skilda poster hittat vägen till Länsstyrelsen i Luleå, hvarifrån de fördelats efter behof till de åtta stugorna. Af svenska skolbarn från alla Sveriges kanter, till stor del genom öres- och tioöresinsamlingar, har insändts en totalsumma af 11,782 kr. 23 öre.

Än ett tack till Eder, I unga! För mången af eder har det varit ett personligt offer, I hafven bragt de okända Norrbottensbarnen. Det kan vara lärorikt för oss äldre att läsa om de många sätt I funnit på för att bringa hjälp. Barnen i en liten småskoleklass långt ut på en fattig landsbygd beslöto att sy hvar sitt lilla arbete och sedan försöka att sälja det. Fem hela kronor fingos desålunda ihop. Fickpengar, karamellslantar och födelsedagsgåfvor i form af pengar ha fallit som flingor öfver Norrbottensbarnen ända tills det blifvit denna stora lavin af pengar.

Så komma vi till hvad som samlats genom föreningar af olika slag, syföreningar, jungfruföreningar, ungdomsföreningar. På denna väg har influtit ett belopp af 1161 kr. 50 öre. Initiativet att i syföreningar arbeta för Norrbottensstugorna togs i en mycket fattig församling i Småland. Detta omnäm-

des i den första Idunsartikeln. Följderna af detta anspråkslösa initiativ bevisar det goda exemplet aldrig svikande makt.

Till sist må nämnas gåfvor af enskilda till ett belopp af mer än 10,000 kr. Och skulle vi kunna öfverskåda alla dem, som ihågkommit barnen i Norrbotten, blefve det en brokig samling. Vi återfinna i gåfvoförteckningen medlemmar af vårt konungahus; rika magnater bredvid fattiga arbetare. Men det roligaste med dessa gåfvor är, att det synes, som om de gifvits gärna. Därom vittnar den brefsamling, som gömmes i länsarkivet i Luleå.

Jag nämnde ett ord om de fattiges skärfvar, och då rinner mig i minnet, hur jag vid en fest för fattiga sista julen fick höra en blyg röst bakom mig: "Varse go', kära frun, hela min glädje långa mörka hösten har varit te försaka för di där barna, frun skref om, och litet nu te juln gick de ock te knappa åf på." Och en sliten, skrynklig femkronesedel lades i min hand af en ensam fattig sömmerska i en liten landsortsstad. Och längre fram på vintern knackade det en kväll på dörren hos en af medlemmarna i centralstyrelsen för Norrbottens arbetsstugor, det var uppe i Luleå, en arbetsklädd man stiger in, lämnar en sedel. "Det är för arbetsstugorna," säger han. — "Tack, hvad är Edert namn, så att vi kunna angifva det i nästa årsredogörelse." "Det är detsamma," säger han och går.

Man talar om penningens förbannelse, i en del mynt ligger dock evighetsvälsignelse.

— — — I våras miste arbetsstugan i Pello — invid gränsen mot Finland — sin förut hyrda lokal. De pengar, som influtit, åtgingo till största delen till arbetsstugornas driftkostnad. Jag vill här i förbigående nämna, att antalet matportioner, som serverades i de åtta arbetsstugorna under förra vintern, var 111,403. Majoriteten af centralstyrelsens medlemmar ansåg ställningen vara sådan, att den så behöfliga stugan i Pello, där barnen utom allt annat äfven få lära sig svenska, måste nedläggas. De röstade härför, ehuru med svidande hjärta. Då var det ett nygift par, som inte ägde en samlad styfver, men däremot tilltro till nästan. De satte sig vid hvarandras sida och skrefvo

Hylins Boro-Lanolintvål

och

Hylins Victoriatvål

äro dryga, milda, välgörande och dock billiga.

tiggarbref. Omkring 5000 kr. skulle byggnadskostnaden gå till. Och i denna stund finnas 4050 kr. redan insamlade, och Pellobygget är snart färdigt. När stugan öppnats för den första barnskaran, hoppas jag få presentera både den och barnen för Iduns läsare. Barnen, iförda de varma, sköna klädesplagg, en förening af goda, älskliga damer i Stockholm arbetat ihop. De ha lofvat att allfort bispringa barnen i Pello med kläder och de ej mindre välkomna gåfvorna af arbetsmateriel, hvarmed barnensjälva få lära sig att sy.

Vill någon skänka penningar till arbetsstugorna äfven detta år, så nog är behovet stort. Den som önskar, att hans gåfva skall blifva af mera varaktigt bestånd, kan skänka den till en "Norrbottens arbetsstugors byggnadsfond". Först då, när hvar stuga fått sin egna lokal, ha barnen ett säkert tak öfver hufvudet. Gåfvor i pengar eller naturavaror kunna sändas antingen till Länsstyrelsen, Luleå, med påskrift "För arbetsstugorna", eller till Centralstyrelsens medlemmar, landshöfding Karl J. Bergström, fru landshöfdingskan Fanny Bergström, rektor C. Svedelius, adr. Stockholm, eller konsistorienotarien Alb. Carlgren, Luleå, som är styrelsens nyvalde sekreterare från början af detta arbetsår och som beredvilligt besvarar alla frågor angående verksamheten.

Man talar nu så ofta om nationella intressen i samlingens tecken!

Ett sådant ha Norrbottens arbetsstugor varit under det år, som gått. Må så få fortfara! Det behöfs, tills kommunerna själva med — det vilja vi hoppas — statsmakternas understöd mäktiga trygga deras framtid.

ETAPP- SJUKHUSET I LINKÖPING.

UNDER DET NYSS AFSLUTADE stora "östgötakriget" har den militära sjukvården, så förträffligt som den visat sig fungera, ej varit den minst intressanta delen af manövrerna. Som ett tillägg till de i vårt förra nummer meddelade bataljbilderna ha vi därför här återgifvit en interiör af fjärde arméfördelningens etappsjukhus i Linköping. Det var inrymt i arbetareföreningens i en vacker trädgård belägna hus, och som chef-läkare tjänstgjorde regementsläkaren Anton Kull från Stockholm.

FJÄRDE ARMÉFÖRDELNINGENS ETAPPSJUKHUS UNDER FÄLTJTJÄNSTÖFNINGARNA I ÖSTERGÖTLAND. SW. SWENSON, LINKÖPING, FOTO.

A. B. C.

Birger Jarlsgatan 19 (Stureplan).

Allm. Telefon 95 76. Rikstelefon 104 01.

Specialaffär: Smör, Margarin, Ägg och Flott.

Absolut förstklassiga varor till normala priser.

**Försök
och
döm!**

blommas blad. Hon bar ett stort, hvitt hushållsförkläde öfver en mycket enkel och ej särdeles klädsam mörk ylleklädning, men hennes växt var smidig och mjuk i de hemmasyddna kläderna och händerna, som flinkt och behändigt sysslade med dukningen, voro vackra och välvärdade.

Den unga flickan var dotter till patron Dyhres husförestånderska, fru Svensson, en fattig länsmansänka, som efter mannens död och sedan barnen hvar på sitt håll kommit ut ur hemmet, tjänade sitt bröd genom att sköta det stora hushållet på Riesebody. Den tjugotvååriga Märtha var hennes enda dotter och flickan hade egentligen plats "att gå frun tillhanda" i en familj uppe i norra Värmland; men hon hade varit sjuk, blifvit ordinerad hvilat och ledighet, och så hade patron Dyhre, för att lätta moderns bekymmer, erbjudit henne att någon tid få ha flickan hos sig. Nu hade Märtha varit på gården i mer än ett halfår och därunder återvunnit hälsa och krafter. Hon kunde godt tagit upp arbetet igen, men patron Dyhre hade tyckt att det ej varit så brådtom. Hon kunde ju lätt få en annan plats igen, duglig som hon var, och det hade blifvit så förunderligt glad och trefligt på Riesebody, se'n Märtha kom i huset.

I stället för att kvällen lång sitta ensam på sitt arbetsrum och läsa, hade det under vintern ofta hänt, att patron Dyhre kommit ut i salen, där Märtha brukade sitta och laga och märka husets linneförråd, och mer än en gång, när vädret varit vackert, hade han låtit spänna för och bjudit Märtha och fru Svensson ut på en åktur. Och Märtha hade pratat och skratat och patron Dyhre hade suttit bredvid och omsorgsfullt svept filter och fäll ikring henne, lyssnat till hennes glada infall och därunder känt sig så förunderligt ung och varm om hjärtat, att han, trots sina femtiofyra år, börjat att tänka tankar på framtiden, som han inte borde tänka. För han var en gammal man. — Det var när styfsonen kom hem före julen, för att stanna ett par månader, som han fick detta klart för sig, och fast det i början stack till inom honom, hvar gång han märkte den unge mannens synbara intresse för den lilla vackra Märtha och deras ömsesidiga, växande förtrolighet, så vande han sig så småningom att tänka sig in äfven i den saken och resignerade nu som så många gånger förut. För hur det var så hade saken äfven en annan sida, en vacker och ljus sida, och det var den, som hjälpt patron Alexis öfver hans egen missräkning och de sorgsna tankarna på att den, som var gammal borde gå undan och ej stå ungdomen i vägen.

Den där ljusa tanken var det också, som kom honom att småle, när han genom fönstret såg in på den unga flickan därinnanför. — Kan inte en god och snäll och vacker kvinna utträtta mycket med en ung man, som älskar henne? Kanske lilla Märthas vänliga, bruna ögon skulle äga makt nog att hos den vuxna mannen kalla fram och återuppväcka det där ömma, älskliga, som patron Alexis så saknadsfullt mindes från den lille gossens tid, och då skulle allt bli bra igen och gamle patron med lugn kunna se framtiden an. Och med glädje skulle han ta emot lilla Märtha som svärdotter. — Han var ju bara glad åt att pojken tycktes ha fäst sig så mycket vid henne, att han knappt kunde vara ifrån henne en stund, dagen lång.

Det gjorde ingenting, alls ingenting, att lilla Märtha var fattig; — han, patron Alexis, hade ju så han kunde dela med sig åt de unga, och en gång skulle de få alltsammans — de och deras barn efter dem — alltsammans!

Patron Dyhre gick upp för trappan och in i sitt rum för att byta om rock och göra sig i

ordning till frukosten. Han sjöng och småhviskade för sig själf.

Det led frampå kvällen och festglädje och feststämning rådde öfverallt.

Ute i stora salen dansades det och inne i patron Dyhres arbetsrum sutto de äldre herrarna, drucko punsch och stark toddy och talade om historier. Patron Dyhre gick ikring öfverallt och hade ett vakande öga på allt och alla. Han var en utmärkt värd och hade den sällsynta förmågan att kunna sysselsätta sig och räcka till för hvar och en, så att ingen kände sig förbisedd eller försummad. I den svarta fracken såg han rakare och ståtligare ut än vanligt, och han bar det vackra hufvudet högt och rörde sig med ungdomlig spänstighet.

Hvar gång hans ögon hvilade på styfsonen kom det en vacker glans i dem, och när skålen dracks för den unge mannens fyllda tjugofem år, blef den starka, djupa rösten, som föreslog den, vek och litet grumlig. Ty löjtnant Didrik Björnefoot var en ung man, som hvilken far som helst kunde vara stolt öfver: vacker, ståtlig och vinnande till sättet, när han så ville — och i kväll på sin födelsedagsfest ville han verkligen. — Det var bara ett litet moln, som grumlade patron Dyhres belåtenhet och framkallade en rynka mellan ögonbrynen, som blef allt djupare, ju längre tiden led. — Hvarför dansade inte Didrik med lilla Märtha? — Och hvarför såg lilla Märtha så nedstämd ut? — Aldrig förr hade patron Alexis sett de glada, bruna ögonen skimra så bedröfvade, och i stället för att vara uppe i dansen som de öfriga kröp hon bort i hörnet, som hon velat gömma sig, de stunder, då hon ej hjälpte till med serveringen.

Patron Alexis tänkte att det var något kärleksgnabb mellan de unga, och på sitt klumpiga, välmenande sätt sökte han ställa det till rätta. Han gick bort till löjtnanten, som just då bjudit upp den vackra fröken Constance från Videholm, och lade handen på hans skuldra: "Hör du, Didrik, du — ska du inte bjuda upp lilla Märtha? Hon sitter så ensam därborta."

Löjtnanten snodde sin mustasch och sneglade litet förläget på sin dam, som gjorde en liten, lustig grimas vid den faderliga uppmaningen, som hon, trots hviskningen, ganska väl hört.

"Jo visst — om pappa så tycker! Men jag är ju vice värd — och här finns så många andra."

Och det måtte ha funnits många andra, ty hur lång kvällen var och hur många danser som dansades — icke en fann löjtnanten lägligt att spara åt lilla Märtha. —

Det var efter supén och dansen hade upphört, medan man höll på att bjuda ikring kaffe. Patron Alexis kom gående från sitt arbetsrum och ämnade på väg till balsalen taga vägen genom tvänne små sammanhängande kabinet, mellan hvilka dörren ersatts af tjocka draperier. Just som han lyft handen för att skjuta undan förhänget, hejdade han sig dock plötsligt och blef stående orörlig. Han hade hört styfsonens röst, och orden, som rösten sade, fastnaglade honom vid stället:

"Fröken Constance fäster sig väl inte vid dumt prat heller — inte har man någon mening med sådant där, inte. — Det är "gubbens" önskan, det förstår jag nog, men det är inte min."

"Men löjtnanten är väl lydlig son och den lilla är söt." — Hur retsam fröken Constance kunde gäcka och håna! — "Man har sagt mig att löjtnanten visat sig ganska intresserad." —

(Forts.)

"The Scott Tornure."

På en kongress af snörlifsfabrikanter i utlandet kom man fullständigt öfverens om en sak, nämligen att de flesta damer hade ett eller annat fel i figuren. Den enda utvägen häremot är att bygga figuren, tills den får sin korrekta façon. Höfterna måste vara i förhållande till figurens höjd, och till bredden mellan skuldrorna: först då kan dräkten sitta perfekt. Dessa principiella egenskaper äro förenade i »The Scott Tornure», som finnes i 5 olika storlekar. N:r 0, 00 och 1 äro till damer med fylliga höfter, men smala öfver ryggen; N:r 2 och 3 äro till mycket smärta damer. Finnes i följande färger: svart, vitt, ljusblått och beige, och kostar pr st. 3 kr. 50 öre. Vid ordre uppgifves mått kring midja och höfter samt färg. Till landsorten mot postförskott. Ensamförsäljare: Drottningg. 72, Stockholm.

Buttericks Mönsteraffär.

TEATER OCH MUSIK.

KUNGL. TEATERN har äfvenledes velat deltaga i firandet af kronprinsparets silfverbröllop, och till den ändan gafs i tisdags en festföreställning efter ett program, som upptog dels en konsertafdelning under anförande af förste hofkapellmästare Nordqvist, dels första akten ur "Lohengrin" under hofkapellmästare Hennebergs ledning. Den förra afdelningen bjöd på uvertyren till "Jungfrun af Orléans" af A. Söderman samt Menuet des Follets, Danse des Sylphes och Marche hongrois af H. Berlioz, utförda af k. hofkapellet. Därjämte sjöng hr Ödmann en aria ur "Oberon" och Ivar Hallströms "Tonernas hälsning" (ord af C. D. af Wirsen) samt fru Hellström och hr Oscar en duett ur Halléns "Waldemarsskatten".

Största uppmärksamheten ägnades naturligtvis åt det lysande skådespelet i salongen, där de kungliga i första radens fond bildade målet för allas blickar och motto den hyllning, som vid festföreställningens början och slut ägnades dem från den högtidsklädda publiken, som till sista plats — trots de mer än fördubblade biljettpriisen — fyllde teatersalongen.

POPULÄRKONserterna i Templarnes hörsal, Bryggaregatan 5, taga åter sin början torsdagen den 1 november. Då konserterna från allmänhetens sida rönte stor uppmärksamhet under förra säsongen, ämnar arrangören, konsertdirektion Axel Hansson, anordna liknande konserter äfven uti Vetenskapsakademiens hörsal hvarje söndag kl. 8 e. m. med början den 14 oktober. Vid första konserten medverka fruarna Hilma Munthe-Sandberg och Svea Winberg-Hansson, hrr operasångaren Gustaf Sjöberg och direktören Patrik Vret-lad. Abonnemangkort finnas att tillgå uti Allm. tidningskontoret, Gustaf Adolfs torg.

EN PRAKTFLYGEL. Den kända musikinstrumentfirman A. B. Östlind & Almqvist har under sommaren haft exponerad i Norrköpings industriutställning en synnerligen vacker flygel, hvars dekorativa utsmyckning är komponerad af arkitekten F. Boberg. Som synes af den här meddelade afbildningen är orneringen i hög grad smakfull och arbetet därför värdt att påpekas som ett vittnesbörd om den svenska pianofabrikationens höga ståndpunkt.

PELSVERK

färgas ytterst väl af **Örgryte Kemiska Tvätt- & Färgeri A.-B., Göteborg.**

ILLUSTRERAD TIDNING

IDUN

FÖR KVINNAN OCH HEMMET

N:R 40 (1031)

TORS DAGEN DEN 4 OKTOBER 1906

19:DE ÅR

PRENUMERATIONS PRIS PR ÅR:
IDUN, VANLIGA UPPLAGAN KR. 6:50
IDUN, PRAKTUPPLAGAN > 8:—
IDUN, BIBELUPPLAGAN > 11:50
IDUNS MODETTIDNING > 2:—
LÖSNUMMERPRIS: 12 ÖRE.

UTGIFNINGSTID:
HVARJE TORS DAG.
ANNONS PRIS:
25 ÖRE PR MM. FÖRE,
20 ÖRE EFTER TEXTEN.
FÖR UTL. ANNONSER 40 ÖRE.

HUFVUDREDAKTÖR O. UTGIFVARE:
FRITHIOF HELLBERG.
MOTTAGN.-T. KL. 2-3. ALLM. 402, RIKS 86 60.
BITRÄDANDE REDAKTÖRER:
J. NORDLING O. E. HÖGMAN.

BYRÅ:
51 DROTTNINGGATAN 51.
REDAKTIONEN KL. 10-4.
EXPEDITIONEN KL. 9-5.
ANNONSKONTORET 9-5.
ALLM. TEL. 61 47. RIKS 16 46.

ALLA SKRIFVELSER I REDAKTIONSÄNGELÄGENHETER BÖRA SÄNDAS TILL IDUNS REDAKTION, EJ TILL NÅGON RED.-MEDLEM PERSONLIGEN. REDAKTIONSTELEFONER: ALLM. 98 03, RIKS- 16 46.

ANTRACIT

uteslutande från af oss representerade grufvor.

Varumärke.

Briketter, Hushållskol & Cokes.

Åtaga oss leveranser i partier om minst 1 hektoliter.

Rikstel.
5 75.
59 14.

H. G. Söderbergs Import-Akt.-bol.
Hufvudkontor: **Slussplan 63 A.**

Allm. Tel.
25 82.
451.

Barnängens Vademecum.

OBS! Bland alla munvatten på hygieniska utställningen i Grand Palais, Paris 1902, var Vademecum det enda, som erhöi högsta pris, Guldmedalj, i sin egenskap af antiseptiskt munvatten.

Barnängens Tekniska Fabrik,
H. M. Konungens Hofleverantör.

FÖRNÄMSTA MARGARIN

Arboga Margarinfabriks högsta märke.

Nu utkommit:

IDUNS MODELLKATALOG

för hösten 1906.

Synnerligen rikhaltigt innehåll. Kolorerad omslag. Finnes att tillgå i hvarje bokhandel och hos alla tidningsförsäljare, eller direkt från IDUNS EXP., STOCKHOLM.

Elegant, Valsittande
Korsetter
Reformlif
Prästhallare
Färdiga och på beställning.
Alltid senaste nyheter.

FILIALER:
GÖTEBORG.
MALMÖ.
HELSINGBORG.

A.-B. SVENSKA KORSETTFABRIKEN

Jansson & Co.

20 Hamngatan 20 · 48 Drottninggatan 48
33 Vesterlånggatan 33

Köttextraktet BONIT

i flytande och fast form samt i kapslar
rekommenderas.

BÄST ÄR

EKSTRÖMS JÄSTMJÖL
ÖREBRO KEM-TEKN.-FABRIK.

Cibils

flytande köttextrakt.
38 hedersdiplomer och guldmedaljer.

Försäljning öfver hela landet af sidenvor, klädnings- och kostymtyger m. m. Alltid sista nyheter repre enterade! Profver franko, då ungefärliga kvaliteten och prisäget uppgifves Ferno.punktlig expedition Modejournal medföljer hvarje sändning.

VARUHUSET LUNDBER S, HELSINGBORG.

Mård- och Skunk-boor m. m.

mycket stort urval till billigaste men bestämda priser.
C. J. LINDNER.
Skrinberedningsaffär. H. ndtverkaregatan 6.

ARVID LUND, Damskräddare, 3 Norrmalmstorg 3. Förstklassig atelier för Promenad- och Riddrakter, Visit-, Supé- och Soaréklädnigar. Stort sortiment i franska och engelska Nouveautéer till moderata priser.

Af Stockholms Hälsovårdsnämnd kontrollerad

TUBERKELFRI

Kontrollmjölk { å 20 öre i plåtkärl
..... å 22 öre i glaskärl
Barnmjölk å 25 öre i glaskärl

afvensom tjock och extra tjock Grädde, levereras i hemmen och till kontor.

Stockholms Mjölkförsäljnings-A.-B., Dalagatan 3.

DEN FRISKASTE och Angenämaste är F. Paulis

ELECTA

Eau de Cologne

Ser ut så här

znanstvo
reslutit
instmo

På Världsutställningen i Ljåge 1905 tillerkändes **ÖSTLIND & ALMQUIST, Arvika,** Diplômes d'honneur (Guldmedalj och särskild hedersdiplom)

för Flyglar, Pianon och Orglar.
Alla firmans utställda instrum. inköptes af kungl. direktionen för världsutst.

lotteri.
Lager- och Filialeexpositioner: Göteborg, Stockholm, Malmö, Kungsg. 15. Vasag. 50. Baltzarsg. 10. 13,000 instrum. levererade. Ny pris. **UTOM TÄFLAN NORRKÖPING 1906.**

Hygiea.

Prima sundhetsbindlar af träull, för damer, i paket om 12 st. kr. 1.10, libband 75 öre, sändes mot efterkraf. Fraktfritt vid rekvisition af 6 paket på en gång.
Ear caps (öronhufvor) för barn, mot fränstående öron, pr styck kr. 1.75 mot efterkraf.

H. O. Rammeskow,
Östra Hamngatan 36, 1 tr. upp, Göteborg.

SALA

Komplett elektrisk ringledning.
Kan monteras af hvem som helst. Sändes fraktfritt mot postförskott eller efterkraf.
Pris end st kr. 4: 50.
Edv. Tours Mek. Verkstad, **Sala.**
Upplysningar och beskrifning lämnas beredvilligt på begäran.

EN god tvättmaskin är en stor lättnad för hvarje husmoder. Tvättmaskinen »Favorite» är en ekonomiapparat utan like, som efter endast en veckas användande inbesparar sitt pris. Finnes i hvarje välsort. Järnhandel & Bosättningsmagasin samt hos Generalagenten **A.-B. Julius Slöör, Stockholm.**

Köp intet Siden

utan att först hafva begärt prof på våra garanteradt solida, utmärkt vackra nyheter i svart, vitt och kulört.

Specialité: **sidentyger** till **brud-, bal-, sällskaps- och promenadtoiletter** samt till **blusar, foder** m. m. från 90 öre till 13 Kr. metern.

Vi sälja **direkt till privatpersoner** och sända de utvalda sidentygerna **tull- och portofritt** till bostaden.

Schweizer & Co., Luzern S 4 (Schweiz),
Sidentygs-Export. - Kungl. Hoflev.

Inf. gen. Stockholms Läkareförening.
Öron-, Näs- och Halssjukdomar.
Doktor Johan Ek,
Hamng. 24, Stockholm.
Mottagn.-tid Hvard. 2-4. Helgd. 10-11.
I sjukgymnastik o. massage
börjar undertecknad en sex mån. kurs
d. 15 okt. Pris 300 kr. Adr. Karlavä-
gen 22, Stockholm.
Professor G. A. Unman.

Gymnastiskt-Ortop.-Instit.
Brunkebergstorg 13, 2 tr.
Mottagn. hvardagar kl. 1/2 2 e. m.
Herrar 7-1/2 10 o. 2-4. Damer 1/2 11-1/2
o. 2-4.
Professor Dr. A. Wide. Dr. S. Wallgren.

Tandläk. Elias Widfond,
25 Regeringsgatan 25,
insätter artificiella tänder Plomb. med guld,
amalgam o. emalj A t 10267. Moderata priser
Barnmorskan
Fröken Ester Beckman,
adr. tomt 68, Skara. Åger sig efter
överenskommelse praktik i familjer.
Ref. på begäran.

KAFFET KOKAR ÖFVER
om man ej använder
det patenterade

Säkerhets-
kaffelocket 'Over'
som förhindrar all öfverkokning. Man
tillvaratager med detsamma det värde-
fullaste af kaffet, som annars går för-
loradt, sparar kaffet samt håller kaffe-
pannorna rena och fina. Passar till
nästan alla kaffepannor. Kostar endast
90 öre i de flesta järn- och besättnings-
affärer.

Stockholms Kaffe Aktiebolag.

GUBBENS
TVÄTTPULVER

är fritt från klor och andra frätande
ämnen. Användes med fördel såväl
till storbyk som småtvätt; rena, vita,
friskt luktande kläder erhållas.

Pris 25 öre pr paket.
Holst & Co Tekn. Fabrik, Stockholm.

Torrmjök
från
Martin Ekenbergs A.-B.,
Birger Jarlsgratan 93, Stockholm.
Rikstel. 68 93. Allm. Tel. 68 48.
Torrmjök:
är verklig mjök i torr form utan
några tillsatser, innehåller skum-
mjölkens alla värdefulla bestånds-
delar. Vid mjölkens intorkning
borttages endast vattnet.
Torrmjök:
håller sig oförändrad, då densamma
förvaras å torr, fuktfri plats.
Begär bruksanvisning. Finns hos
alla välförsedda specierhandlande

TVÄTTA
OCH FÄRGA

edra Klädningar, Kostymer, Gar-
diner, Täcken, Mattor m. m. hos

LUNDBY
Skönfärgeri o. Kemiska Tvätt,
Göteborg.

Af intyg bedja vi endast få
meddela följande:
Jag har flera gånger begagnat
mig af Lundby Kemiska tvätt för
rengöring af balklädningar, ply-
mer m. m., och har det sätt
hvarpå arbetet utförts, alltid varit
till min stora belåtenhet.
M. Söderöron,
Hoffröken hos H. K. H. Häftiginnan
af Västergötland.

Snöhvitt tvätt utan borst-
ning eller gnidning erhålles
med Castoriatvål. Absolut fri från skad-
liga ämnen. 4 tvålar för en krona. Köl-
nerlagret, 24 Smålandsg. (öppet 9-6,30).

Rudholms Kakelfabrik
Borrköping.

Enkla och dekorativa kakel-
ugnar i modern smakriktning.
Ill. priskurant på begäran.

OLAUS OLSSONS KOLIMPORT-
• AKTIEBOLAG •

— Etableradt i Stockholm 1880 —

1:a Anthracit

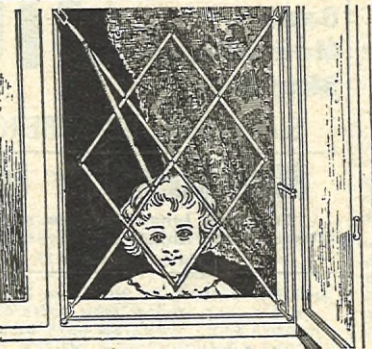
Hushållskol Cokes Briketter
Allm. Telefon 8 68, 47 35, 47 36. Rikstelefon 179, 66 10.

Neumüllers Pilsenerdricka

finner med hvarje dag allt större omsättning inom hufvud-
stadens familjer, såsom en i hög grad välsmakande och
lämplig bordsdryck. De, som ännu ej haft tillfälle att pröfva
vårt Pilsenerdricka, anmodas vänligast snarast insända sina
order till Neumüllers Bryggeri. Order från landsorten ex-
pedieras endast mot efterkräf. Priset å Pilsenerdricka är
8 öre pr 1/2 butelj.

Neumüllers Bryggeri.

Allm. telefon 32 27.
Rikstelefon 7 29.

Nyhet!

• Svensk uppfinning! •

Patenterade fönstergallret
"TRYGG" hindrar barn att
falla ut genom öppna fönster.

Säljes i Järn- & Besättningsaffärer
å kr. 2: 50 pr st. I parti från

I. W. Luterkort,
Stockholm I.

Leverantörer
till
H. Majestät

Konungen
af
England.

LEA & PERRINS'
SÅS

är den ursprungliga och äkta Worcestershire
och är tillagad efter originalreceptet. Rekvir-
era och yrka på att endast få LEA & PERRINS'
Sas, den är oöfverträfflig till fisk, kött, vildt,
såser eller soppor.

Varnas för dåliga efterapningar.

Säljes en gros hos fabrikanterna Worcester;
Crosse & Blackwell, Limited, London,
samt hos öfriga exporthus.

Aktiebolaget C. O. Borgs Söner i Lund

Färgeri & Kemisk Tvättanstalt, Ullspinneri & Väfveri, Garn- & Väfverhandl.,
rekommenderar sina tillverkningsningar af: Koftor, Ytterrocks- och Klädnings-
tyger, Filter, Schalar, Bojer m. m. samt Ullgarn och Bomullsgarn, speciellt i
förrnordiska äkta färger. Prover jämte prisuppgift sändes på begäran.
Ull tages i byte mot varor och köpes till dagens högsta pris.
Order utföras på kortaste tid

JOH. LUNDSTRÖM & C:o.
AKTIEBOLAG.

Varumärke.

STENKOL COKES
Anthracit
MARIE-BRIKETTER

Varumärke.

Rikstel.
4 27
22 20
20 12

KONTOR: 22 SKEPPSBRON 22.
17 STRANDVÄGEN 17.
1 PARMMÄTAREGATAN 1.

Allm. tel.
22 88
60 19
61 98

Kommandi bolaget

KOCK & Co.,

20 Skeppsbron 20,
försäljer:

Stenkol, Koks,
Anthracit.

Rikstel. 22 35 Allm. tel. 22 66.

Fru Nanny Varenius
— V. Trädgårdsgatan 15 B. —

Återtager den 8 okt. sin undervisning i
Tonbildning och Sång
enl Prof Jul Hey's, Berlin, principer.
Tel Br. 28 24 T. äffas 12-1.

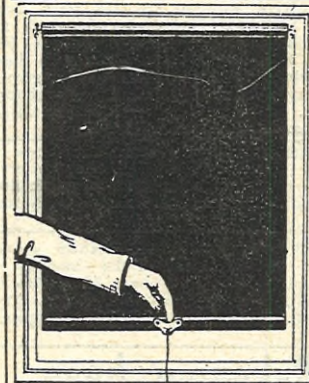
Praktisk kurs

i matlagning
och huslig ekonomi

för yngre damer kommer att taga sin början den 10 Oktober — kursen varar
i sju månader — därmed följer bostad, vivre, tvätt, sporttillfällen, landtliga
nöjen. Kursen ledes af kompetent lärarinna. Närmare meddelar mitt ombud,
Stockholms Uthyringsbyrå, 12 Kungsträdgårdsgatan.

Hertha Kitzing,
född Grafström.

Hafsbaden Grisslehamn och Vinterpensionatet Borgen i Sept. 1906.

NYHET!

Rullgardinskyddaren TAPPTO!

Finnes i hvarje välsorterad rullgardins-
affär och säljes i parti hos undertecknad.
Tapp o bör finnas å hvarje rullgardin.
Tapp o åstadkommer följelarna:
No 1. Att vid u p- och n ddragning
af gardinen den ej som förr förstöres
med handgrepp.
No 2. Att rullgardinen ej kan slå
om, utan verkar som stoppare.
Pris 25, 30, 40 öre pr st.
Exp. mot efterkräf till alla platser
inom riket.
Till återförsäljare stor rabatt.

CARL WESTER, Sala.

Att själf måla (lackera)
möbler m. m. kan hvem som
hålst med Ripolin. 84 färgtoner. Tor-
kar fort med en porslinsliknande glans.
Otroligt hållbar. Beskrifning och färg-
karta gratis. Le Ripolin, 24 Små-
landsgatan, Stockholm.

I Syskolan för Klädsömnad

mottagas dagligen elever 9-4. Afton-
kurs 2 gånger i veckan. Prospekt på
begäran. Allm. Tel. 218 75.
Grefvaregatan 7. **Lotten Billqvist.**

Spritstrykjärnet "SIMPLEX"

praktiskt, elegant, billigt i bruk, om-
tyckt af alla, levereras af oss i olika
storlekar & prislägen. Begär prospekt.

CARL WALLÉN & C:o,
Göteborg.
Elektr. materiel, metaller & maskiner.
Rikstelefoner 11 59, 11 09 & 65 74.

Aktiebolaget
Göteborgs Bank

f. d. GSteborgs Enskilda Bank.
12 Brunkebergstorg 12.

Sparkasseränta 4 proc.

Aktiebolaget
Stockholms Diskontobank,
Hufvudkontor: Regeringsg. an 8.
Afdelningskontor: Hötorget 8 (Kungsgat.),
Odengatan 55 (invid Upplandsgatan).
Depositionsränta..... 4 1/2 proc.
Sparkasseränta..... 4 »
Checkräkningsränta 2 »
Kreditivränta 5 1/2 »

Hemsparbössor.

Utländskt mynt köpes och säljes.
Resekreditiv. Notariatafdelning.
Förvaringsfack.

Banyuls Trilles.

Ett aptitgivande, magstärkande vin,
afsedt för konval-scener och svaga
personer i allmänhet. Rekomen-
deradt af många hrr läkare.
Pris pr butelj kr. 3,50 hos
HÖGSTEDT & C:o,
Stockholm, 32 Regeringsgatan.

